

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: DZIECKO LUB UCZEŃ ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI ROZWOJOWYMI I EDUKACYJNYMI W PRZEDSZKOLU I KLASACH I–III SZKOŁY PODSTAWOWEJ		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2021/2022 – 2025/2026	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna, jednolite studia magisterskie o profilu praktycznym			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: DZIECKO LUB UCZEŃ ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI EDUKACYJNYMI W PRZEDSZKOLU I KLASACH I–III SZKOŁY PODSTAWOWEJ	
Rok studiów: IV, V		Semestr: 7,8,9,10	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 3+3+3+5=14		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail: Prof. Jolanta Szempruch, jolanta.szempruch@pansjar.edu.p	
Jednostka organizacyjna: Instytut Humanistyczny			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15+15+15+15	Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:	15+15+15	Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:	15	Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	120	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: Wiedza za zakresu psychologii rozwojowej.			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć: Zadaniem przedmiotu jest przygotowanie studentów do realizacji rozporządzenia o pomocy psychologiczno–pedagogicznej uczniom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Wczesne rozpoznanie potrzeb dzieci ma służyć skierowaniu ich do profesjonalnej diagnozy i terapii, która powinna uchronić te dzieci przed niepowodzeniami szkolnymi i ich konsekwencjami.			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW			

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
W01	teorie, koncepcje i modele specjalnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych – medyczne, społeczne, biopsychospołeczne, w tym ADHD, ryzyka dysleksji, trudności związanych z nabywaniem umiejętności arytmetycznych, autystycznego spektrum zaburzeń, niepełnosprawności intelektualnej, mózgowego porażenia dziecięcego i innych zaburzeń ruchowych, zaburzeń o podłożu genetycznym, chorób przewlekłych i odmienności somatycznych;	K_W02
W02	uwarunkowania specjalnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych dzieci w wieku przedszkolnym i uczniów w młodszym wieku szkolnym wynikających z niepełnosprawności lub innych przyczyn biopsychospołecznych, przejawiających się w obszarze rozwoju fizyczno-ruchowego, poznawczego i emocjonalno- -społecznego;	K_W13
W03	założenia, zasady i klasyfikacje, w tym ICF, ICD, DSM, oraz narzędzia oceny funkcjonalnej dzieci w wieku przedszkolnym i uczniów w młodszym wieku szkolnym;	K_W13
W04	teorie, klasyfikacje, przyczyny i przejawy trudności w rozwoju, uczeniu się i zachowaniu u dzieci w wieku przedszkolnym i młodszym wieku szkolnym;	K_W13
W05	teoretyczne podstawy, cele, formy i podstawy prawno-organizacyjne edukacji włączającej;	K_W06
W06	cele, zasady i formy współpracy przedszkola i szkoły z rodzicami lub opiekunami dzieci lub uczniów ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi oraz z dziećmi w wieku przedszkolnym i uczniami w młodszym wieku szkolnym w procesie wychowania i kształcenia.	K_W06
Umiejętności - potrafi		
U01	dokonać oceny funkcjonalnej składników zdrowia i niektórych powiązanych z nim warunków dobrostanu i środowiska dziecka w wieku przedszkolnym i ucznia w młodszym wieku szkolnym, w tym dziecka z niepełnosprawnością, wykorzystując klasyfikacje i narzędzia diagnostyczne, w tym ICF, ICD i DSM;	K_U10

U02	rozpoznać specjalne potrzeby rozwojowe i edukacyjne dziecka w wieku przedszkolnym i ucznia w młodszym wieku szkolnym oraz określić optymalne sposoby organizowania środowiska edukacyjnego oraz wspomagania dziecka lub ucznia i jego rodziców lub opiekunów w procesie wychowania i kształcenia;	K_U10
U03	ocenić skuteczność procesu wykrywania, identyfikowania i zaspakajania specjalnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych dziecka w wieku przedszkolnym i ucznia w młodszym wieku szkolnym;	K_U10
U04	współpracować z rodziną i otoczeniem społecznym przedszkola lub szkoły w procesie planowania wychowania i kształcenia dzieci lub uczniów ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi;	K_U03
U05	współpracować z rodzicami lub opiekunami dzieci lub uczniów ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi oraz z dziećmi w wieku przedszkolnym i uczniami w młodszym wieku szkolnym w procesie wychowania i kształcenia.	K_U03
Kompetencji społecznych - jest gotów do		
K01	przestrzegania zasad etycznego postępowania w procesie wychowania i kształcenia dzieci lub uczniów ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi lub edukacyjnymi;	K_K01
K02	przyjęcia współodpowiedzialności za sposób planowania i realizacji oraz rezultaty procesu wychowania i kształcenia dzieci lub uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.	K_K03

UWAGA!

Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.

TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		wykład		
TP-01	Organizacja pomocy psychologiczno-pedagogicznej w przedszkolu i klasach I-III w świetle aktualnych przepisów prawa (praca szkolnych zespołów, opracowywanie IPET-u, współpraca nauczyciela dziecka z SPE z rodzicami).	wykład	wykład problemowy	zaliczenie pisemne/ egzamin pisemny

TP-02	<p>Formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielanej dzieciom o specjalnych potrzebach edukacyjnych: Zajęcia rozwijające uzdolnienia; zajęcia korekcyjno-kompensacyjne; Zajęcia logopedyczne; Zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne; Inne zajęcia o charakterze terapeutycznym; klasy terapeutyczne; zajęcia rozwijające umiejętności uczenia się; zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze;</p>	wykład	wykład problemowy	zaliczenie pisemne/ egzamin pisemny
TP-03	<p>Przyczyny niepowodzeń szkolnych w zakresie podstawowych umiejętności przedszkolnych i szkolnych. Charakterystyka zaburzeń rozwojowych, będących przyczynami niepowodzeń: - zaburzenia percepcji wzrokowej, - zaburzenia percepcji słuchowej, - zaburzenia koordynacji wzrokowo-ruchowej, - zaburzenia orientacji przestrzennej i lateralizacji</p>	wykład	wykład problemowy	zaliczenie pisemne/ egzamin pisemny

TP- 04	<p>Trudności dzieci z wybranymi SPE:</p> <ul style="list-style-type: none"> • z trudnościami adaptacyjnymi (różnice kulturowe, zmiana środowiska edukacyjnego), • zaniedbany środowiskowo, • doświadczający niepowodzeń szkolnych, • znajdujący się w sytuacji kryzysowej lub traumatycznej, • przewlekle chory, • niepełnosprawny umysłowo lub ruchowo, niewidomy, słabowidzący, niesłyszący, słabosłyszący, z autyzmem, z zespołem Aspergera, z afazją, • zagrożony niedostosowaniem społecznym, niedostosowany społecznie, • ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się (dysleksja, dysgrafia, dysortografia, trudności w uczeniu się matematyki), • szczególnie uzdolniony. 	wykład	wykład problemowy	zaliczenie pisemne/ egzamin pisemny
TP-05	Diagnoza funkcjonalna w pracy z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Kryteria diagnostyczne.		wykład problemowy	zaliczenie pisemne/ egzamin pisemny
TP-06	Zasady terapii pedagogicznej. Metody usprawniania analizatora wzrokowego, słuchowego, umiejętności grafomotorycznych i integracji sensoryczno-motorycznej.		wykład problemowy	zaliczenie pisemne/ egzamin pisemny
TP-07	Dokumentacja organizacji i przebiegu udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Ocenianie dziecka o specjalnych potrzebach edukacyjnych.		wykład problemowy	zaliczenie pisemne/ egzamin pisemny

TP-08	Rola nauczyciela w rozpoznawaniu indywidualnych potrzeb i możliwości oraz czynników środowiskowych dziecka o specjalnych potrzebach edukacyjnych.		wykład problemowy	zaliczenie pisemne/ egzamin pisemny
		laboratorium		
TP-09	Podstawy programowania i planowania pracy ucznia z SPE, formy współpracy rodzicami – kontrakt.		metoda projektów, analiza źródeł, praca w grupie, gry dydaktyczne (symulacyjne, decyzyjne, pedagogiczne)	opracowanie projektu, prezentacja
TP-10	Metody i formy pracy z dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych w przedszkolu i klasach I-III.		metoda projektów, analiza źródeł, praca w grupie, gry dydaktyczne (symulacyjne, decyzyjne, pedagogiczne)	opracowanie projektu, prezentacja
TP-11	Wybrane metody wspomagające terapię dziecka o specjalnych potrzebach edukacyjnych, prezentacja wybranych ćwiczeń.		metoda projektów, analiza źródeł, praca w grupie, gry dydaktyczne (symulacyjne, decyzyjne, pedagogiczne)	opracowanie projektu, prezentacja
TP-12	Orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego – dokument warunkujący indywidualne dostosowanie wymagań edukacyjnych.		metoda projektów, analiza źródeł, praca w grupie, gry dydaktyczne (symulacyjne, decyzyjne, pedagogiczne)	opracowanie projektu, prezentacja
TP-13	Wielospecjalistyczna ocena poziomu funkcjonowania ucznia.		metoda projektów, analiza źródeł, praca w grupie, gry dydaktyczne (symulacyjne, decyzyjne, pedagogiczne)	opracowanie projektu, prezentacja
TP-14	Indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny – analiza i tworzenie przykładowych dokumentów.		metoda projektów, analiza źródeł, praca w grupie, gry dydaktyczne (symulacyjne, decyzyjne, pedagogiczne)	opracowanie projektu, prezentacja

TP-15	Orzeczenie o potrzebie kształcenia indywidualnego a zindywidualizowana ścieżka kształcenia – różnice i formy pracy		metoda projektów, analiza źródeł, praca w grupie, gry dydaktyczne (symulacyjne, decyzyjne, pedagogiczne)	opracowanie projektu, prezentacja
		praktyki		
TP-16	Dokumentacja terapeuty. Tworzenie konspektów zajęć korekcyjno-kompensacyjnych		metoda projektów, analiza źródeł, praca w grupie, gry dydaktyczne (symulacyjne, decyzyjne, pedagogiczne)	opracowanie projektu, prezentacja
TP-17	Realizacja zajęć korekcyjno-kompensacyjnej oraz zajęć rozwijających szczególnie uzdolnienia uczniów		metoda projektów, analiza źródeł, praca w grupie, gry dydaktyczne (symulacyjne, decyzyjne, pedagogiczne)	opracowanie projektu, prezentacja

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Chrzanowska I., Pedagogika specjalna. Od tradycji do współczesności, Impuls, Kraków 2015.
 Thompson J., Specjalne potrzeby edukacyjne: wskazówki dla nauczycieli, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2013.
 Metody i formy pracy z osobami o specjalnych potrzebach edukacyjnych i społecznych - perspektywa life-span: przewodnik metodyczny pod redakcją K. Barłóg, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2017.

Literatura uzupełniająca:
 Olechowska A., Specjalne potrzeby edukacyjne, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2016.
 Thompson J., Specjalne potrzeby edukacyjne: wskazówki dla nauczycieli, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2013.
 Davis R. D., Dar dysleksji: dlaczego niektórzy zdolni ludzie nie umieją czytać i jak mogą się nauczyć, Zysk i Ska Poznań 2001.
 Tomkiewicz-Bętkowska A., ABC pedagoga specjalnego. Razem łatwiej. Nowe doświadczenia, Impuls, Kraków 2015.
 Brejnak W, Zabłocki K (red.), Wczesna diagnoza i wspomaganie rozwoju dziecka z dysfunkcjami, Warszawa 2009.
 Jas M., Jarosińska M., Specjalne potrzeby edukacyjne dzieci i młodzieży, Warszawa 2011.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	120
Praca własna studenta	230
SUMA GODZIN:	350

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

	Liczba punktów ECTS
--	---------------------

SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 14	4,8
	Praca własna studenta		9,2
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.			
Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
W01 – W06 - przygotowanie do zajęć/zaliczenia – kolokwium zaliczeniowe/egzamin pisemny - czytanie wskazanej literatury - kolokwium zaliczeniowe/egzamin pisemny, U01-U05 - przygotowanie do zajęć/zaliczenia – prezentacja projektu, aktywność w czasie dyskusji - czytanie wskazanej literatury – prezentacja projektu, aktywność w czasie dyskusji - opracowanie projektu – prezentacja projektu, aktywność na zajęciach K01- K02 - opracowanie projektu – prezentacja projektu, aktywność w czasie dyskusji			
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca:			
a) w zakresie wykładów:			
- na podstawie odpowiedzi na pytania dotyczące materiału omówionego na poprzednich wykładach;			
b) w zakresie laboratoriów/praktyki:			
- na podstawie oceny bieżącego postępu realizacji zadań.			
1. Określanie i wyjaśnianie studentom celów uczenia się i kryteriów osiągnięcia celów (określenie i wyjaśnienie studentom oczekiwań: nauczyciel wyjaśnia studentom, co będzie podlegało ocenie i tego od nich wymaga).			
2. Organizowanie dyskusji, zadawanie pytań i zadań, uzyskując informację na temat procesu uczenia się studentów.			
3. Udzielanie studentom informacji zwrotnej, która umożliwi im widoczny postęp w nauce i będzie zawierała odpowiedź na pytania: Co student zrobił dobrze? Co i jak student ma poprawić? Jak student ma się dalej uczyć, aby się rozwijać i robić postępy?			
4. Umożliwianie studentom wzajemnego korzystania ze swojej wiedzy i umiejętności (poprzez pracę w grupach i parach, wzajemne nauczanie, ocenę koleżeńską).			
5. Wspomaganie studentów, by stali się autorami procesu swojego uczenia się (rozwijanie u studentów wiary w swoje możliwości, motywacji do nauki i zaangażowania, odpowiedzialności za swój proces uczenia się).			

Ocena podsumowująca:

Wykład: ocena wiedzy wykazanej na teście jednokrotnego wyboru.

Liczba punktów wymagana do zaliczenia (51% maksymalnej liczby punktów możliwych do uzyskania).

Punktacja/oceny:

91%-100% - bdb.

81%-90% - db. plus

71%-80% - db.

61%-70% - dst. plus

51%-60% - dst.

50% – ndst.

Laboratorium/Praktyki:

Na ocenę podsumowującą składają się oceny cząstkowe zdobyte w trakcie laboratorium i praktyk: ocena przygotowanego przez studenta projektu, ocena prezentacji, ocena aktywności w trakcie dyskusji, ocena efektów indywidualnej i grupowej pracy studenta, stopnia przyswojenia wiedzy i opanowania umiejętności oraz osiągnięcia kompetencji zakładanych w przedmiotowych efektach uczenia się.

**INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA
ODLEGŁOŚĆ**